

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya oń wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na trzeci kwartał 1858, od 1go lipca do ostatniego września:

na miejscu 3 złr. 45 kr.
z pocztą 4 złr. 30 kr.

Przesyłki (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Nizsza Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Montenegro. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomosci handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Ułaskawienia.)

Wiedeń, 16. czerwca. Jego Exceleocya minister nauk i wyznań mianował nauczycielami przy nowo utworzonym niższem gimnazjum w Krakowie nauczycieli gimnazyalnych *Jana Skoruta* w Tarnowie i *Józefa Nedoka* w Rzeszowie, tudzież suplentów gimnazyalnych w Krakowie *Marcelego Studzińskiego* i *Karola Kłęska*.

— Za najwyższą łaską otrzymali na własną wspólnie zanieśioną prośbę pozwolenie, wrócić bezkarnie do państw austryackich wychodźcy polityczni: *Władysław Barothy* i *Karol Dulf* z Węgier, a *Józef Marinowski* i *Gustaw Ludwik Stancel* z Galicyi.

Ameryka.

(Izby brazylijskie otworzono. — Wiadomości bieżące.)

Nowy York, 1. czerwca. Wzburzenie z powodu krążenia angielskich okrętów trwa ciągle jeszcze. Komitet spraw zewnętrznych wniósł w senacie bil, ażeby upoważnić prezydenta użyć przemocy przeciw napastnikom. Tymczasem zalecił angielski poseł angielskiemu admirałowi, aby postępował łagodnie. W izbie reprezentantów przyjęto rezolucyę, która równa się wypowiedzeniu wojny państwu Paraguay.

Brazylia. Według wiadomości z Rio Janeiro z dnia 14go maja zostały zagajone brazylijskie izby a ministeryum margrabiego Olinda zostało przyjęte z wielką opozycyą.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące. — Wypuszczenie akcyi na hudowę kolei i kanałów.)

Madryt, 12. czerwca. Na wprowadzanie taniego zboża wyznaczono nagrodę.

— Król i Królowa byli dziś obecni przy inauguracyi żelaznej kolei w Toledo.

— Dekretem rządowym mają być puszczone 59 milionów akcyi każda po 2000 realów na przedsiębiorstwo kolei żelaznych i budowę kanałów i portów. P. Donoso Cortes został mianowany drugim finansowym sekretarzem państwa. Jeneral Coucha pozostaje na swej posadzie w Kubie.

Anglia.

(Pensya dowodzącym w Indyach. — Wiadomości bieżące. — Posiedzenie izby z 11go czerwca.)

Londyn, 13. czerwca. Dyrektorowie wschodnio-indyjskiej kompanii uchwalili jednogłośnie, wyznaczyć za nadzwyczajne usługi jenerałowi sir Colin Campbellowi roczną pensyę 2000 funtów szt., a jenerał-majorowi sir James Outramowi 1000 funtów szterl. Ta uchwała zostanie przedłożoną właścicielom East Indiastock do potwierdzenia.

— Dziennikowi *Hamburger Naehrichten* donoszą telegrafem: Dzienniki nadesłane najnowszą amerykańską pocztą, utrzymują, że dotychczasowe wiadomości względem mniemanych gwałtów angielskich krążących okrętów przeciw amerykańskiemu okrętom, są prze-

sadne. Rząd wysłał trzy parostatki z rozkazem, schwytać angielski okręt „Styx.” Wybuch wojny uważają za nieprawdopodobny, jednak jak pierwej tak dotąd wzburzenie umysłów w nowym Yorku wzniesia obawę.

— Na posiedzeniu izby wyższej z 11. czerwca oświadcza lord *Malmesbury*, że rząd neapolitański przyzwolił na wynagrodzenie dla obydwóch mechaników angielskich, w sumie 3000 L., jaka wypłacona im być ma za niesłuszne trzymanie w więzieniu. Earl *Clarendon* zapytuje, czy to już zdecydowano stanowczo, że okręt „Cagliari” nie będzie już zwrócony rządowi sardyńskiemu. Lord *Malmesbury* odpowiada, że okręt ten wydano rządowi angielskiemu, i wyraża przy tem nadzieję, jako krok rzeczony rządu neapolitańskiego położy koniec sporom między trzema krajami. Bil względem wykazania się z posiadania majątku przez kandydatów do parlamentu utrzymał się w komitecie.

Izba niższa. Na zapytanie J. B. Smith'a oświadcza lord *Stanley*, że rząd nie ma bynajmniej zamiaru wcielenia ziemstwa Dhar do państwa indyjsko-angielskiego. *Wilson* zapytuje, czy też rząd otrzymał dokładną już wiadomość, że proklamacyę lorda Canning'a ogłoszono w Luknowie, a w razie rzeczywistego ogłoszenia uprasza o wyjaśnienie, jakie też wrażenie sprawił akt ten na Tulukdarach? Na to odpowiada lord *Stanley*, że prawdziwa proklamacya do mieszkańców Audy różni się znacznie od pierwotnego jej zarysu. Sądzi, że polityka angielska w obec Audy jest polityką pojednania, i że zapewne zaspokoili właściciele majątków ziemskich. Sir *C. Napier* wnosi zapytanie do kanclerza skarbu, czy nie ma zamiaru zaproponować podwyższenia budżetu floty z tego względu, że w niektórych częściach Europy zbroją się silnie na lądzie i morzu, i czy też rząd po wysłaniu nowych posiłków do Indyów nie myśli powołać równej liczby milicyi zbrojnej. Anglia powinna wiedzieć o tem, czy przedsięwzięto u niej wszelkie środki potrzebne na zabezpieczenie się od nagłego najazdu. *Kanclers skarbu* odrzekł, że rząd nie zapomina o tej odpowiedzialności, jaka ciąży na nim pod względem obrony kraju i przestrzegania sławy narodowej. Lecz niewypada tu rozszerzać się szczegółowo nad środkami obronnemi Anglii, lub innych państw. Sir *C. Napier* nie uzasadnił niczem swego twierdzenia, jakoby w pewnych częściach Europy zbrojono się silnie na lądzie i morzu. Rządowi niewiadomo o żadnym nadzwyczajnym zbrojeniu się we Francyi. Stosunki między obydwoma krajami są szczere i niezachwiane, i właśnie w tej chwili pracuje Anglia wspólnie z innymi mocarstwami wielkimi, a szczególnie z Francyą nad utrzymaniem i zabezpieczeniem pokoju w Europie. Następnie uwiadamia *Disraeli* o załatwieniu sprawy względem okrętu „Cagliari” i oświadcza, że Anglicy, którym okręt oddano do dyspozycyi, oddali go w Genuy władzom sardyńskim. Sądem jego są powszechne stosunki Anglii do innych wielkich mocarstw europejskich tak pomyślne, że wszyscy ludzie co spokój miłują, mogą w tem znaleźć zupełne zaspokojenie. Lecz nawet i w najgorszym razie okazałyby się obronne środki kraju dość silne do potrzebnej obrony wybrzeży angielskich i sławy narodowej. *Bright* wytyka śmieszność ustawicznej bojaźni najazdu francuskiego, i pochwała pojednawczą politykę rządu teraźniejszego. Następnie rozprawiano w komitecie nad rezolucyami indyjskimi. Zaczęto od rezolucyi czwartej, która postanawia, że liczba członków izby radnych nie może być mniejsza niż 12, a nie większa nad 18. Lord *Russell* proponuje, by liczba ta nie przechodziła 12. Lord *Stanley* wnosi propozycyę przeciwną, i doradza, by maximum członków nie przechodziła 15. Przy głosowaniu odrzucono propozycyę lorda *J. Russell* 243 głosami przeciw 176, a liczbę 15 miasto 12 przyjęto do bilu. Dalej proponuje lord *Stanley*, by wyrazy „i nie mniej jak 12” przyjęto do rezolucyi. Rezolucyę przyjęto. Wkońcu wnosi lord *Stanley* następną rezolucyę: „By dla zarządu spraw indyjskich pozyskać ludzi światłych i z wię-

kszem doświadczeniem, należałoby postanowić, iżby większą część członków rady wybierano z takich ludzi, którzy pełnili już służbę w Indyach przez pewny ciąg lat przepisanych przyszłymi statutami." *Gregson* wnosi poprawkę, by po wyrazach „pełnili itd.“ dodano jeszcze i słowa „lub w kraju tym mieszkali.“ Rezolucję przyjęto z tą poprawką.

Francya.

(Nowiny dworu. — Alarmujące pogłoski uzbrojenia. — Wiadomości bieżące. — Fortyfikowanie Antwerpii. — Kanał Suez.)

Paryż, 13. czerwca. Dwór cesarski zamieszka przecież na krótki czas w St. Cloud, dokąd uda się 18. b. m. z Fontainebleau. Jeśli Cesarz pojedzie później do Plombières, zostanie tam także marszałek Bosqueta, który udaje się na trzy tygodnie do wód tamtejszych, by wzmocnić zdrowie swoje do objęcia komendy wojskowej w Tuluzie.

— Odpowiedź *Monitora* na alarmujące artykuły dzienników *Times* i *Globe* o francuskich uzbrojeniach jest dosłownie następująca: „Przed trzema miesiącami prawie utrzymywały dzienniki angielskie, że rząd francuski przygotowuje nadzwyczajne uzbrojenia. *Monitor* zbijał to mniemanie; dziś odzywają się na nowo podobne głosy i my też zaprzeczamy im znowu stanowczo. Siły zbrojne Francji na lądzie i na morzu, nie zostały pomnożone nad stan, jaki przed rokiem oznaczony został w budżecie na rok 1858.“

Tę odpowiedź podają dziś dzienniki urzędowe z tą uwagą, że nie pojmowałyby zresztą, na kogo miałyby być wymierzone te uzbrojenia. Wszelkie nieporozumienia, któremi zajmowała się dyplomacya w ostatnich czasach, były tylko skutkiem ostatniej wojny, a kiedy właśnie teraz stara się obradująca w Paryżu konferencya usunąć wszelkie zawikłania, trudno pojąć za prawdę, w jakim względzie mogłaby polityka Francji usprawiedliwiać w tej chwili obawy dziennika *Times*.

— Odillon Barrot udał się przed kilkoma dniami na wyraźne zaproszenie hrabi Paryża do Claremont.

— Fuad Basza miał dziś długą konferencyę najpierw z lordem Cowlejem a potem z baronem Hübnerelem.

— W sprawie montenegryjskiej piszą dziennikowi *Independ. belge*, że Turcyja sprzeciwia się przypuszczeniu reprezentanta Czernogóry do konferencyi w Konstantynopolu, gdyż znaczyłoby to uznawać niezawisłość Montenegro.

— Dziennik *Pays* poświęca bliskiemu przekształceniu Antwerpii na twierdzę krótki artykuł, z którego pokazuje się wyraźnie, że w Paryżu spoglądają niechętnie na te olbrzymie fortyfikacje, chociaż w samej Francji każe teraz rząd na wielu punktach odnawiać dawne lub zakładać nowe fortyfikacje. Dziennik *Pays* sądzi, że obwarowanie Antwerpii zupełnie jest niepotrzebne, gdyż Belgia jest kraj neutralny, i przeto na wypadek wojny z jednym mocarstwem wystąpiłyby inne w jego obronie.

— *Patrie* zawiera artykuł o kanale Suez i stawia w nim za pytanie, czy w ogóle potrzebny jest na to firman Sultana. Stara się dowiedzieć, że Anglia przy sposobności budowania pewnej kolei żelaznej nie troszczyła się o taki firman i radzi korzystać z tego przykładu.

Belgia.

(Książę Brabantu powrócił. — Czynności w izbie. — Homeopatya.)

Bruxella, 12. czerwca. Książę Brabantu wrócił dziś rano z swej podróży do Laecken.

— Nieznośne ostatnich dni upały wprawiły izbę w taką ozięczość, że pomimo najszczerzej chęci, nie przyjdzie zapewne w ciągu obecnej sesji pod obrady projekt rządowy względem rozszerzenia miasta Antwerpii równie jak innych publicznych budowli.

— Izba potwierdziła dziś jednogłośnie ustawę wywłaszczenia dla polepszenia niezdrowych dzielnic miasta.

— Właśnie wyszedł tu pierwszy numer peryodycznego pisma pod tytułem „L'homeopathie Belgie;“ to pismo zamierza rozszerzać w Belgii homeopatyczną naukę, na czele tego czasopisma stoi sławny lekarz Dr. de Molinari.

Włochy.

(Załatwienie sprawy „Cagliari.“)

Z Neapolu donoszą: Nareszcie załatwiono już spór względem okrętu „Cagliari“, a jeśli sprawa ta pociągnęła się aż do unudzenia, to rozstrzygnięcie jej ciekawe i niespodziewane jest sowita nagrodą długiego oczekiwania. Gabinet hrabi Derby załatwił te sprawy w sposób nierównie łagodniejszy, niż gabinet dawniejszy, który niegdyś nie wzdygał się nawet przed ostatecznością w tak drobnej kwestyi, jak n. p. pretensye Don Pacifico do Grecyi. Lord Malmesbury zdając się na polubowny wyrok trzeciego mocarstwa w sporze między Neapolem i Anglią, dowiódł tem wyraźnie, że rząd, którego jest członkiem, pragnie utrzymać spokojne stosunki w Europie, i podał rządowi neapolitańskiemu sposobność do załatwienia sprawy tej bez ubliżenia własnej rządu tego godności. Król neapolitański mógł więc uczynić zadość żądaniom gabinetu St. James bez własnej przykrości. Nie chciał przeciągać już dłużej sporu, i dowiódł na nowo wrodzonej Domowi temu wspaniałomyślności. Jakoż nawet i stronnictwa zwykle Neapolowi nie życzliwe, nie mogły odmówić uznania i poszanowania dla tej szlachetnej decyzji Króla neapolitańskiego.

Co się z okrętem „Cagliari“ dalej stanie, okazuje się to z oświadczenia p. D'Israeli na posiedzeniu izby niższej z 11. b. m. — W Anglii utrzymują teraz powszechnie, że po załatwieniu sprawy względem okrętu „Cagliari“ wrócą znów dawniejsze stosunki dyplomatyczne między Neapolem i mocarstwami zachodnimi, a co do Anglii, tedy przeznaczono podobno admirała Lyons na przyszłego posta angielskiego w Neapolu.

Niemce.

(Konferencye mennicze. — Przejazd Arcyksięcia Jana. — Projekt za zniesieniem domów gry.)

Mnichów, 11go czerwca. Ponieważ senat wolnego miasta Frankfurtu nie nadesłał tu dotąd jeszcze pełnomocnika na konferencyę względem regulacyi cwaneygiarów, zatem wysłano tam ponowne zaproszenie. Z pomiędzy wniosków jakie przedłożono na konferencyi, najwięcej są za tym, ażeby cwaneygiery zatrzymać przy obiegu aż do końca 1859 roku. Nadto pisze *Augs. Gazeta*, że Darmsztad oświadczył swoją gotowość odwołać swoje w tej sprawie za przykładem Frankfurtu wydane rozporządzenie, jeśli zapadnie zgodna uchwała.

Frankfurt, 13. czerwca. Arcyksiążę Jan był jeszcze dziś zrana o godzinie 5½ na mszy, a o godzinie 8. opuścił pociągiem kolei Taunus nasze miasto. Ztąd udaje się najpierw do Ems, a potem na zamek Schaumburg w odwiedzinach do Arcyksięcia Szczepana. Później w towarzystwie Arcyksięcia Szczepana odda wizytę dworowi belgijskiemu.

Z nad Menu, 10. czerwca. Jak wiadomo ponowiły Prusy znów żądanie u związku względem zniesienia domów gry. Dla lepszego wyjaśnienia tej sprawy wypada tu przytoczyć, że wydział przedłożył zgromadzeniu związkowemu na posiedzeniu z 10go maja 1855 następujący projekt do uchwały:

Rządy postanawiają:

- 1). By odtąd nie wolno było otwierać nowych domów gry.
- 2). By po upływie najdłuższego terminu istniejących teraz jeszcze kontraktów dzierżawnych, nie odnawiano już więcej umowy względem wydzierżawienia domów gry, i by na przyszłość żadnej ugody w tej mierze nie zawierano.
- 3). Przestrzeganie wszelkim sposobem tego, by pokąd trwa kontrakt zapobiegano ile możności szkodliwym skutkom publicznej gry azardowej ograniczeniem jej i dozorowaniem, a to z uwzględnieniem warunków wytkniętych w tych kontraktach.
- 4). By po upływie 2 lat wzięto na zgromadzeniu związkowem na nowo pod rozwagę kwestyę względem zupełnego uchylenia publicznej gry azardowej w całym obrębie krajów związkowych.

Przy głosowaniu nad tą ustawą wotowały za wszystkimi 4ma punktami propozycyi wniezionej ich osnowie: Prusy, Bawarya, Saksonia, Hanower, Wirtemberg, W. księstwo heskie, Holsztyn-Lauenburg, Domy saksońskie, Meklenburg, 15. kurya; w 16tej kuryi: Lichtenstein, młodsza linia Reuss i Lippe, a z wolnych miast Brema i Hamburg; Frankfurt jednak pod tym warunkiem, jeśli wszystkie rządy na jedno i to samo się zgodzą. Austria wotowała wprawdzie za trzema pierwszemi punktami, lecz na punkt 4ty radziła, by po upływie lat dwóch wzięto na nowo pod rozwagę kwestyę względem zupełnego uchylenia publicznej gry azardowej. Baden przystaje na punkt pierwszy i drugi co do zniesienia loteryi wielkiej i liczbowej, elektorat heski i Lubeka na wszystkie cztery punkta i zniesienie loteryi, Nassau na punkt 2gi i zniesienie loteryi. Luxemburg, Limburg i Hessen-Homburg oświadczyły się przeciw wszystkim 4 punktom propozycyi. Reuss starsza linia, Schaumburg i Lippe nie zgadzają się w ogóle na propozycyę, a Waldek przystaje tylko na punkt 4ty. Zgromadzenie odesłało następnie na posiedzeniu z 14go czerwca 1855 wota te wydziałowi do dalszego rozpoznania.

Księstwa Naddunajskie.

(Zmiany w statucie organicznym.)
(Dokończenie.)

VI.

§. 17. uzupełnia się następującym:

„Każdą propozycyę senatu, do czego należy także mianowanie senatorów, ma książę w ciągu dwóch miesięcy albo potwierdzić, albo zaopatrzoną w swe uwagi przez ministerium do senatu odesłać. Jeżeli senat ob staje przy swoim postanowieniu i przesła zaopatrzoną w uwagi propozycyę księciu po raz drugi, tedy książę ma ją w ciągu jednego miesiąca albo potwierdzić, albo też w wymieniony sposób senatowi odesłać.

Jeżeli senat nie zgadza się na takie po raz drugi przez księcia uczynione uwagi, tedy zwoła posiedzenie plenarne, a jeżeli dwie trzecie części senatorów głosują za propozycyą senatu, tedy taka uchwała otrzymuje prawomocność, a książę ma ją potwierdzić.

Wszystkie jakkolwiek charakter mające i senatowi przedłożone propozycyę, jeżeliby senat po rozmówieniu się w takich przypadkach z właściwymi ministrami nie miał na nie względu, nie będą księciu przedłożone do potwierdzenia, lecz tylko zawiadomi się o tem właściwe ministerium z udzieleniem powodów, dla których na propozycyę nie miano względu.“

VII.

§. 25 zastępuje się następującym:

„Jeżeliby przeto także w ciągu roku przyszło do wiadomości senatu, że minister działał wbrew interesom i z uszczerbkiem lub zwałceniem swobód kraju, albo też wbrew jasnej myśli konstytu-

cy i instytucji krajowych; równie też, jeśliby minister nadużył umyślnie swej władzy urzędowej tak dalece, iżby albo sam działał wbrew jasnej myśli ustaw krajowych, albo też pozwolił lub pochwalał, że jego podrzędni wbrew temu działają, a on nie użył przeciw temu prawnych środków, i jeśliby ztąd w każdym takim przypadku powstały szkodliwe skutki; również dalej, jeśliby minister po otrzymaniu uwag ze strony senatu i pomimo dwóch wyraźnych napomnień względem bezprawnego postępowania, nie ustawał jednak w swem bezprawnem postępowaniu, tedy senat uchwali wytoczyć proces takiemu ministrowi i zawiadomi o tem niezwłocznie księcia.

Będzie jednak obowiązkiem senatu przed uczynieniem takiego kroku przeciw ministrowi zażądać od niego objaśnień, a w przypadku jeśliby je uznano niedostatecznymi, złożyć komisję, która się będzie składać z mianowanego przez senat senatora, z prezydenta sądu kasacyjnego i z dwóch prezydentów sądów apelacyjnych.

Jeżeli będzie wytoczony proces wszystkim czterem ministrom, tedy książę wyznaczy do tej komisji zamiast ministra jeszcze jednego senatora.

Powinnością tej komisji będzie rozpoznąć winę właściwego ministra i przedłożyć w tej mierze sprawozdanie senatowi, który potem uchwali, czyli ministrowi należy wytoczyć proces lub nie. Jeżeli senat uchwali takiemu ministrowi wytoczyć proces, tedy przeszle oskarżenie ze sprawozdaniem komisji do sądu apelacji I. oddziału, ten połączy się z sądem apelacyjnym II. oddziału, a potem po uprzednim przesłuchaniu wyznaczonego przez senat w tym przypadku oskarżyciela, obżałowanego i jego obrońcy, którego w przypadku, jeśliby obżałowany sam nie obrał, wyznaczy mu sąd apelacyjny, powołany na plenarnem posiedzeniu prawomocną uchwałę, czyli obżałowany według wielkości swego przewinienia ma się bronić albo na wolnej stopie, albo też z odpowiedniego jego godności więzienia, które musi być bez kajdan i bez wszelkiego ograniczenia.

Potem przystąpi się według potrzeby do zbadania lub rozpoznania przewiny, przyczem we wszystkim należy przestrzegać publicznego postępowania, a to w ten sposób, jak jest przepisano w §. 5. organicznego statutu serbskiego senatu sądowi kasacyjnemu względem sądzienia senatorów. Jeżeli sąd apelacyjny przekona się, że obżałowany jest niewinnym, tedy uwolni go stanowczo swym wyrokiem od wszelkiej dalszej odpowiedzialności; jeżeli zaś sąd apelacyjny przekona się, że jest winnym, tedy skaze go w miarę jego winy w myśl istniejących ustaw na karę, którą mu prezydent na plenarnem posiedzeniu ma ogłosić w całej jej objętości, a potem czekać trzy dni, licząc od dnia ogłoszonego wyroku. Jeżeli osadzony w ciągu tego trzydniowego terminu nie poda rekursu do sądu kasacyjnego, tedy wyrok sądu apelacyjnego wchodzi w moc obowiązującą. Lecz jeżeli osadzony założy rekurs w ciągu wyznaczonego terminu, tedy sąd apelacyjny, bez względu na wielkość zasądzonej na osadzonego kary, przedłoży swój wyrok ze wszystkimi odnośnymi aktami i dowodami sądowi kasacyjnemu, który z przestrzeganiem jawności i po rozważeniu wszelkich do przedmiotu odnoszących się aktów i po przesłuchaniu woprzód obżałowanego i jego obrońcy, a dopiero wtedy oskarżyciela, przyczem obrona zawsze będzie mieć ostatnie słowo, tytułem sądu na plenarnem posiedzeniu w drugiej i ostatniej instancji zawyrokuje, czyli obżałowany jest winnym lub niewinnym. Jeśli go uzna niewinnym, to uwolni go stanowczo od wszelkiej dalszej odpowiedzialności; jeśli zaś uzna go winnym, tedy w myśl istniejących ustaw krajowych zasądzi nań wyrokiem karę, i ten wyrok ogłosi mu prezydent sądu kasacyjnego na posiedzeniu plenarnem w całej objętości, poczem należy postąpić według §. 17 statutu organizacyi.

Książęce ulaskawienie ministra skazanego za popełnioną w swym urzędzie winę na złożenie z urzędu, nie może się jednak nigdy aż do tego stopnia rozciągać, ażeby taki minister pozostał w swym urzędzie, albo ażeby jako senator w senacie znowu zasiadał.

Jeżeli minister popełni jaką inną, bądź pospolitą, bądź polityczną zbrodnię lub wykroczenie, które według powszechnych ustaw ukarać należy, tedy ministerium spraw wewnętrznych wystąpi przeciw niemu w apelacyjnym sądzie I. oddziału, a ten dla złożenia komisji, jak w powyższym przypadku, uczyni niezwłocznie potrzebne kroki, i postąpi we wszystkim w sposób powyżej oznaczony; tylko w takim przypadku osądzonemu wyrokiem kasacyjnego sądu ministrowi będzie przysługiwać prawo, w ciągu trzech dni, licząc od dnia ogłoszonego mu przez sąd kasacyjny wyroku, przedłożyć senatowi przeciw temu wyrokowi rekurs, a senat tytułem sądu kasacyjnego przedsięwzięcie na plenarnem posiedzeniu rewizyę. Jeżeli senat potwierdzi wyrok, tedy osądzonemu przysługiwać prawo, w ciągu trzech dni, licząc od dnia ogłoszonej mu w tej mierze uchwały, prosić księcia o ulaskawienie. Jeżeli zostanie ulaskawiony, tedy tak w tym przypadku, jak i wtenczas, gdy minister na karę śmierci jest skazany, a wyrok z urzędu przedłożony jest księciu do potwierdzenia, nie należy wykonywać wyroku, aż pokaż nie nadejdzie decyzja księcia. Jeśliby jednak władza wykonawcza względem tej zbrodni lub wykroczenia nie chciała przeciw ministrowi wystąpić, tedy senatowi przysługiwać prawo przesłać akt oskarżenia do apelacyjnego sądu I. oddziału, którego obowiązkiem będzie dalej w powyżej wymieniony sposób postąpić.

Montenegro.

(Doniesienia z Montenegro.)

Z Czernogóry piszą dziennikowi *Agramer Zeitung*: Czernogórcy odeszli w góry między 14. a 20. maja, i tylko 80 ludzi zo-

stało w Grabowie dla pilnowania niezupełnie jeszcze do Cetynii wywiezionej zdobyczy. Pomimo odwrotu zrobili jeszcze dnia 14. wyprawę złożoną z rajów z Zubci, Banjani i Grabowy pod dowództwem Luki Wukalowicza na Korenie, które dnia 15. i 16. spustoszyli zupełnie. Wyprawa na Klobuk nie powiodła się. Ciała Turków poległych pod Grabową spalono.

Turcyja.

(Arabowie Mekaszy nie uznają Szeryfa.)

Z Meki donoszą, że Arabowie nie chcą uznać mianowanego przez Sultana zastępcę szeryfa zmarłego, i tak mu wbrew oświadczyli: „! ten gjaur, co się tu przystał, i ty nie lepszy.“

A z y a.

(Telegramy z Indyi.)

Angielski rząd ogłasza następującą z Malty nadesłaną depezę: „Alexandrya 8. czerwca. Parostatek „Bombay“ z bombajską pocztą przybył dnia 6. do Suez Bareilly, obsadzili Gurkowie pod dowództwem naczelnego wodza dnia 7go maja. Opór był bardzo słaby, gdyż za naszym przybyciem rozprószyła się cała załoga. Podczas naszego pochodu poległ generał (niewymieniony). Oddział z 2. królewskiego pułku w sile 600 ludzi, który załoga zostawiono w Szad-szihamporze, opasali nieprzyjaciela w sile 6000 ludzi z 15. działami; to jednak nie wzbudza żadnej obawy, gdyż generał Jones wyruszył dnia 8. maja, zatem najdalej dnia 11. przybędzie na odsiecz. Rohilkund znajduje się zupełnie w naszej mocy. Przyrzeczona amnestya przywróci wkrótce porządek. W Audzie panuje także większy spokój, a właściciele ziemscy poddają się licznie. Sir Hope Grant z silnym oddziałem wojska strzeże pilnie gościńca między Kawnporem a Luknowem. Sir Hough Rose wyruszył dnia 7. maja na Komos i pobił nieprzyjaciela na głowę; nieprzyjaciel utracił 700 zabitych i 7 dział. Sir Hugh Rose był oddalony o 14 mil od Kalpi, i spodziewano się, że szturm na miasto nastąpi dnia 16. maja. Jedną wioskę w centralnych Indjach zdobył dnia 1. maja po zaciętym oporze, oddział kolumny generała Rose pod dowództwem pułkownika Galla; po zdobyciu wyrznięto wszystkich męskich mieszkańców. Kuher Singh umarł z odniesionych ran. Sir Edw. Lugard przekroczył dnia 2. maja Ganges, przybył w odsiecz Arry, a dnia 11go miał uderzyć na Dzdżespor. Generał Whitlok znajdował się w Bandzie jeszcze dnia 8. maja, gdzie oczekuje na pozostałą w drodze piechotę. Potem uda się także na Kalpi. Na zachodzie Indyi postępuje spiesznie rozbrojenie narodu. W Berardin panuje niepokój Lyons.“

Inna równocześnie z Malty nadesłana depesza w dzienniku *Times* potwierdza co do głównej treści powyższy opisany telegram. Prócz tego nadmienia, że naczelną wodzą pobił powstańców dnia 5. maja pod Nutiza-Bridye, zatem jeszcze przed obsadzeniem Bareilly; oraz potwierdza śmierć generała Penny, i że Nena Sahib i Khan Bahadur uszli.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 16. czerwca. Fregata „L'Impeteuse“ odplynęła 13go b.m. na morze adryatyckie, zkąd jak slychać odplynął tego samego dnia okręt liniowy „Eylau.“

Londyn, 16go czerwca. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej wniósł lord *Brougham* zapytanie, czy w obec terażniejszego położenia Europy przygotowuje rząd uzbrojenie floty. Lord *Malmesbury* dał potwierdzającą odpowiedź; specjalny komitet naradza się nad szczegółami. — W izbie niższej oświadczył *Fitzgerald* odpowiadając na interpelacyę Drasyego, że ani Anglia ani Sardynia nie spodziewały się zwrócenia paropływu „Cagliari.“ Lord *Malmesbury* zapowiedział w ostatniej nocy swojej podobną notę Sardynii, której doręczenie jednak opóźniło się i przeto zostało zaniechane. Poseł Piemontu w Londynie poprzestaje na tym rezultacie. Odnośna korespondencya będzie w jak najlepszym czasie przedłożona.

Turyń, 16. czerwca. Na przedwczorajszem posiedzeniu izby deputowanych przyjęty został budżet dochodów na rok przyszły 83 głosami przeciw 24. Rząd zamysła wnieść projekt ustawy, która ma uchylić sprzedajność i nadużycie duchownego wpływu przy wyborach.

Kopenhaga, 15go czerwca. W mowie przy wyborach do Volksthingu powiedział prezydent gabinetu Hall: Rząd trzyma się dwóch zasad, zupełnej niezawisłości Danii od Niemczy i wolności konstytucyjnej. Wybór padł na 5 członków partii liberalnej.

Wiadomości handlowe.

Zaleszczyki, 4. czerwca. Na targach w obwodzie czortkowskim były od 16. do 31. maja następujące średnie ceny zboża i innych foraliów: męcz pszenicy 2r.13r.; żyta 1r.33kr.; jęczmienia 1r.9kr.; owsa 49kr.; hreczki 1r.20kr.; kukurudzy 1r.44kr.; ziemniaków 40kr. Cetnar siana 1r.11kr.; nasienia koniczu 40r. Sąg drzewa twardego 7r.10k., miękkiego 5r. Funta mięsa wołowego 4k. i mas okowity 18kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 18. czerwca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	44	4	47
Dukat cesarski	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski	8	15	8	20
Rubel srebrny rosyjski	1	25	1	36
Talar pruski	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	79	3s	80	3
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa } bez kuponów	79	55	80	36
	82	30	83	15

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83³/₁₆ - 83³/₁₆. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 94 - 94¹/₂. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 - 97. Obligacje długu państwa 5% 82⁷/₁₆ - 82⁷/₁₆, det. 4¹/₂% 72¹/₂ - 72³/₈, det. 4% 65 - 65¹/₄, detto 3% 49³/₄ - 50. detto 2¹/₂% 41¹/₄ - 41¹/₂, detto 1% 16¹/₄ - 16¹/₂. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 - 97. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 - 96. Detto Peszt. 4% 96 - 96. Detto Medyol. 4% 94¹/₂ - 95. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 93 - 93¹/₂, detto węgier. 81 - 81¹/₂, detto galic. 80¹/₈ - 80³/₈, detto siedmiogr. 79³/₄ - 80, detto innych krajów koron. 84¹/₂ - 86. Oblig. bank 2¹/₂% 64 - 64¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 302 - 305. Detto z roku 1839 129¹/₂ - 130. Detto z r. 1854 110 - 110¹/₄. Renty Como 15³/₈ - 15⁵/₈. Galic. list. zastawne 4% 78 - 79. - Póln. Oblig. Prior. 5% 88¹/₂ - 89. Glognickie 5% 81 - 82. Obligacje Dun. żegl. par. 5% 86 - 87. - Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 87 - 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 - 110. Akcyi bank. narodowego 974 - 975. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 231¹/₂ - 231³/₄. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 104¹/₄ - 104¹/₂. - Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 86¹/₄ - 86³/₈. Detto półn. kolei 166¹/₄ - 166¹/₂. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 268¹/₂ - 268³/₄. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 - 100¹/₄. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 91³/₄ - 92¹/₄. - Detto cisańskiej kolei żel. 100 - 100¹/₈. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 239 - 239¹/₂. - Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 184¹/₂ - 185. Detto losy tryest. 108 - 108¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 540 - 542. Detto 13. wydania 101 - 101¹/₂. Detto Lloyd 345 - 348. Peszt. mostu łańcuch. 59 - 60. Akcyje młyna parowego wiad. 70 - 72. - Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 - 20. - Detto 2. wydania 29 - 30. Esterhazego losy 40 złr. 81 - 81¹/₂. Windischgrätz losy 26 - 26¹/₄. Waldsteina losy 28¹/₈ - 28³/₈. Keglevicha losy 14¹/₂ - 14³/₄. - Ks. Salma losy 42³/₄ - 43. - St. Genois 37 - 37¹/₂. Pallfego losy 38¹/₄ - 38¹/₂. Clarego 37³/₄ - 38. Amsterdam 2 m. 86¹/₂ l. Augsburg Udo 104¹/₂. Bukareszt 31 T. 263. Konstantynopol 31 T. - Frankfurt 3 m. 104 l. - Hamburg 2 m. 76¹/₂. Liwurna 2 m. 104. - Londyn 3 m. 10 - 10¹/₂. - Medyolan 2 m. 103¹/₄. - Paryż 2 m. 121⁷/₈. Cesarskich ważnych dukatów agio 7¹/₄ - 7¹/₂. Detto koron. 14 7. - Napoleons'dor 8 15 - 15¹/₂. Angielskie Sover. 10 14 - 15. Imperyal Ros. 8 20. - Srebro -.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 18. czerwca.

Oblig. długu państwa 5% 82³/₁₆; losowane obligacje 5% -; obligacje długu państwa 4¹/₂% -; 4% 61⁷/₈; 3% -; 2¹/₂% -; pożyczka loter. z r. 1834 -; z r. 1839 -; z r. 1854 -; pożycz. nar. z r. 1854 83⁷/₁₆. Obl. banku -; Akcyje bankowe 976. Akcyje zakładu kredytowego 232³/₄. Akcyje kolei półn. po 1000 złr. 1673³/₄. Austr.-franc. akcyje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach -; detto z pełną wpłatą 271³/₄; kolej żelazna lomb.-wenecka -; Akcyje kolei nadciskiej 200. Kolej cesarszowy Elzbiety -; Kolej połud. półn. komunikacyjna -; Akcyje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. -; Akcyje żegl. parowej Lloyd po 500 złr. -; Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompowego po 500 złr. -; Galic. listy zast. 4% -; Oblig. indemn. niż.-austr. -; detto innych krajów koron. -; detto galicyj. 80⁷/₈. detto węgierskie 81¹/₂. - Amsterdam -; Augsburg 104¹/₂. Bukareszt 263. Konstantynopol 475. Frankfurt 104¹/₂. Hamburg 76¹/₂. Lipsk -; Liwurna -; Londyn 10 - 11. Medyolan 104. Marsylia -; Paryż 122. Agio duk. ces. 7¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Bredt Fil. Jakób, kr. pruski radca rząd. i dyrektor fabryki cukr., z Tłumacza. - Natrebski Fabian, z Dobrosina. - Morawski Konst., z Pohorca.

Hotel Langa: PP. Br. Seenus Teod., c. k. rotm., z Gródka. - Raczyski Marc., z Lubienia. - Racin-Rince, dyr. fabr. cukr., z Rosyi.

Hotel europejski: PP. Drohojowski Wład., z Zaleszczyk. - Zarembo Bol., z Oskreszyniec. - Berezowski Henr., z Wodnik. - Br. Lewartowski Apol., z Zimnejwody.

Hotel angielski: PP. Zawadzki Jan, z Firlejówki. - Wojnarowicz Stef., c. k. rotm., i hr. Thun de Hohenstein Wł., c. k. por., z Gródka. - Urbański Rud., z Dobrosina. - Rybczyński Stanisł., z Bortkowa. - Rubczyński Alfred, z Stanina. - Krzyżanowski Jan, z Niska. - Fedorowicz Jan, z Skokny. - Wiktor Tad., ze Świrza.

Hotel Kuhna PP. Bogusz Adam, z Rzeszowa. - Stanek Józ., z Wiszenki. Do domu zajezdnego 176³/₄: P. Smarzewski Franc., z Tarnopola.

Hotel podolski: P. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. Do Leszczyńskiego: PP. Kawecki Jerzy, z Rosyi. - Bogdanowicz Zyg., z Brzeżan. - Bogdanowicz Jerzy, z Oszychleba.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

PP. Hr. Ponte Jul., c. podpor. i Demer Karol, c. k. porucz., do Przeworska. - Dawidowski Kar., do Karlsbadu. - Książę Cantacuzeno Alex., do Zółkwi. - Hr. Dzieduszycki Alf., do Ulucza. - Meczele de Mühlfeld Eug., adw. nadw. i sąd., do Brzeżan. - Poten Fryd. i Poten Hen., kr. ang. oficer, do Łahodowa. - Mans de Marienson Winc., posiad. gór., do Wiednia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.02	+ 12.8°	82.0	północ.-wsch. sł.	jasno
2. god. po poł.	325.31	+ 21.8°	43.1	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	325.53	+ 12.7°	80.6	" "	"
Wieczorem deszcz 0...90.					

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „Hernani.“

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 21. czerwca: Sprzedaż realności pod nr. 100 w Liszni w Droho-byczu.

Dnia 22. czerwca: Wyzierzawienie propinacyi w Belzie. - Wyzierzawienie dochodów targowych i stragarskich w Brodach. - Wyzierzawienie markietantstwa w koszarach ogniowej pikiety we Lwowie. - Sprzedaż realności pod nr. 60 w Rosch w Czerniowcach.

Dnia 23. czerwca: Sprzedaż dóbr Niegowice i Humenów w Samborze.

Dnia 24. czerwca: Licytacja na wystawienie magazynu na mundury wojskowe w Kołomyi za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 25. czerwca: Licytacja na wyrestaurowanie budynków parafialnych w Torkach w Sokalu. - Sprzedaż realności pod nr. 606¹/₄ we Lwowie.

Dnia 26. czerwca: Licytacja na wystawienie spiklorza i stodół w plebanii w Podbereżcach za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 28. czerwca: Sprzedaż realności pod nr. 152 w Wielkich Oczach w Krakowcu.

Dnia 30. czerwca: Sprzedaż dóbr Rychcic we Lwowie. - Sprzedaż realności pod nr. 116 w Liszku. - Sprzedaż realności pod nr. 112 w Janowie.

KRONIKA.

W poniedziałek (14. b. m.) był w sali ratuszowej pierwszy tegoroczny koncert Towarzystwa ku wykształceniu muzyki w Galicyi. Produkcya rozpoczęła się symfonią Haydena (G. dur). Wykonanie tego klasycznego utworu przez całą orkiestrę z wzorową pod każdym względem dokładnością i precyzją przyjęte zostało w licznie zebranej publiczności po każdym ustępie najwyższymi oklaskami. Po odegraniu całej kompozycji p. Karol Mikuli osobiście dyrygujący orkiestrą kilkakrotnie został wywołany. - Z kolei p. S... wdzięcznym głosem tenorowym odśpiewał trzy pieśni kompozytce pana Mikulego: „Barcarola“, „Łęsknota“ i „biała róża.“ Po każdej pieśni publiczność równie śpiewającego jak i kompozytora obsypywała oklaskami. - Następnie p. Mikuli odegrał na fortepianie z towarzyszeniem orkiestry wielki koncert Roberta Schumana, i obudził jak zawsze mistrzowską grą swoją zapal powszechny. Pan Mikuli dał w tym koncercie publiczności naszej po raz pierwszy sposobność podziwiania zachwycającej harmonii tego wielkiego utworu i należy mu się wdzięczne uznanie, że doborom tak celujących kompozytcei zamierzanie w muzyce kształci i podnosi. - Piękną grą na skrzypcach przyczynił się p. Koffler z Czerniowiec do uprzyjemnienia tego wieczora. Z wprawnością skończonego artysty odegrał dwie trudne a oraz wdzięczne kompozycje Allarda i Rebera. - Na zakończenie koncertu wykonano wielki chór utworu Beethovena do dramatu „Die Ruinen von Athen“, złożony z dwunastu żeńskich i z dwunastu męskich głosów z towarzyszeniem orkiestry. Po odśpiewaniu chóru długą chwilę trwały oklaski. W końcu publiczność nim się rozeszła, kilkakrotnem jeszcze wywołaniem pana Mikulego okazała jednogłośnie, ile uznaje i ocenia w produkcyach Towarzystwa znakomitą zasługę artystycznego dyrektora.

Kilkakrotne wstrząśnienia ziemi, jakie dały się czuć na wyspie Rhodus dnia 16. i 25. maja, przeraziły mieszkańców; w Marmorycy było w ciągu 24. godzin niemniej jak 15 wstrząśnień ziemi.

- W Stade spadł deszcz siarczysty d. 5. b. m. „Wesser Zeitung“ pisze o nim: Wczorajsza burza, która nawiedziła nasze miasto i bliższe okolice, była połączona z tak zwanym siarczystym deszczem; wszystkie błota i beczki do których ściekała woda, były żółtawe jakby z siarczanym proszkiem i pyłem kwiecica świrkowego pokryte. Przed burzą było powietrze nglisto-żółtawe.

Dodatek tygodniowy Nr. 25.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wacław Hieronim Sierakowski, starowierny pasterz z XVIII wieku przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego.

Rozdział VI. Stan archikatedry lwowskiej pod ów czas. Starania około odnowienia kościoła. Dary na restauracyę. Opisanie kościoła katedralnego jakim był wewnątrz. Kaplice. Ołtarze. Stalle. Chór. Statuy posągi.

2. Gorzelnie i browary w lwowskim okręgu administracyjnym. Wydatek w marcu 1858-1857.

3. Komunikacya krajowa. Stan obecny i przyszły kolei żelaznych w Galicyi. Opisał J. Osiecki ces. fr. inżynier.

4. Lwów. Dokument r. 1423. Władysław Jagiełło zezwala, aby spór o zwierzchnictwo nad szpitalem Ś. Ducha we Lwowie, między Przełożonym szpitala a Radą miejską wzniecony, załatwił arcybiskup lwowski Jan.